

Asia: Lausuntopyyntö Vaarinkankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta (KAIELY/241/2023)

Kainuun ELY-keskus
kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Haarasuonkankaan Tuulipuisto Ky suunnittelee 12 voimalan (VE1) tai 9 voimalan (VE2) Vaarinkankaan tuulivoimahanketta Puolankaan. Hankkeen pinta-ala on n. 22 km² ja suunniteltujen voimaloiden korkeus on 300 m. Sähkön siirron osalta tarkastellaan liittymistä (SVE1 ja SVE2) Fingridin Nuojunkangas-Seitenoikea 400 + 110 kV voimajohtoon. Kolmantena vaihtoehtona tarkastellaan liittymistä viereisen Haarasuonkankaan hankealueella olevalle uudelle sähköasemalle.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Vaarinkankaan hanke rajautuu Haarasuonkankaan hankkeeseen. Susisuon, Haarasuonkankaan, Turkkiselän, Takiankankaan ja Vaarinkankaan hankkeet muodostavat yhden katkeamattoman laajan tuulivoima-alueyryppään. Alueen ympäristöön sijoittuu myös useita muita tuulivoimahankkeita (esim. selostuksen s. 46, Kuva 2-9. Lähialueen tuulivoimahankkeet). Selostuksessa tuodaan hyvin esille muutenkin tämä hankkeiden kertyminen Natura-alueiden välille ja tunnistetuille ekologisille yhteyksille.

Luke huomauttaa, että Susisuon hanke sijoittuu alueellisen peurakannan keskeisiin ympäristöihin. Vaarinkankaan hanke yhdessä näiden muiden viereisten hankkeiden kanssa on haasteellinen metsäpeuran näkökulmasta. Näiden ja muiden alueelle sijoittuvien hankesuunnitelmien myötä Oulujoen ja poronhoitoalueen välisestä peura-alueesta vain pieni osa tulee olemaan häiriötöntä.

Selostus on tehty perusteellisesti kanalitujen osalta. Siinä huomioidaan olemassa olevaa kirjallisuutta. Hankkeen linnustoselvityksissä ei havaittu metson soitimia hankealueella, mutta alueella tehtiin havaintoja metsoista. Mahdollisia epävarmuuksia ja pienten soitimien mahdollisuutta käsitellään selostuksessa hyvin.

Kanalitujen osalta on soitimia selvitetty keväällä 2023 ja uudestaan keväällä 2024. Hankkeessa on tehty myös kanalitujen poikuelaskennat. Sähkön siirron osalta selostuksessa SVE2 arvioidaan metson kannalta haitalliseksi.

Kaikkia linnuston kannalta ehdotettuja lievennystoimia Luke puoltaa.

Selostuksessa on perusteellisesti tarkasteltu olemassa olevaa kirjallisuutta, epävarmuuksia tuodaan hyvin esille ja arviointeja on pyritty tekemään varovaisuusperiaatteita noudattaen.

Kuten selostuksessa tuodaan esille, keskeisiä ovat tämän hankkeen mahdolliset yhteisvaikutukset.

Lievennystoimia muun kuin linnustonkin osalta esitetään selostuksessa tavallista enemmän. Näistä Luke tuo esille sen, että vaikka rakentamistoimien sijoittuminen lisääntymisajan ulkopuolelle todennäköisesti hyödyttää lajeja, se koskettaa vain kyseistä ajanjaksoa. Mikäli useista hankkeista aiheutuu kumulatiivisia vaikutuksia rakentamisen ja sen jälkeisen toiminta-ajan myötä, vaikutukset voivat olla pitkäkestoisia. Korvaavien elinympäristöjen puuttuessa tai ollessa heikompia lisääntymiselinympäristöjä, tämä rakennustoimien ajoittaminen on vain lyhytkestoinen lievennyskeino.

Luke tuokin siten esille sen, että eri tavoitteiden yhteensovittamista varten tarvitaan nykyistä enemmän yli hanke- tai hallinnollisten rajojen kuten myös tuulivoimarakentamista (ja muun maankäyttöä) ohjaavan lainsäädännön kehittämistä, jossa minimoitaisiin haittoja jo ennakolta järkevällä laajamittaisella suunnittelulla.

3 Lausunnon tiivistelmä

Vaarinkankaan tuulivoimahanke muodostaa yhdessä Susisuon, Haarasuonkankaan, Turkkielän ja Takiankankaan hankealueiden kanssa laajan, katkeamattoman tuulivoima-alueen. Selostuksessa on perusteellisesti tarkasteltu olemassa olevaa kirjallisuutta, epävarmuuksia tuodaan hyvin esille ja arviointeja on pyritty tekemään varovaisuusperiaatteita noudattaen. Kuten selostuksessa tuodaan esille, keskeisiä ovat tämän hankkeen mahdolliset yhteisvaikutukset. Eri tavoitteiden yhteensovittamista varten tarvitaan nykyistä enemmän yli hanke- tai hallinnollisten rajojen kuten myös tuulivoimarakentamista (ja muun maankäyttöä) ohjaavan lainsäädännön kehittämistä, jossa minimoitaisiin haittoja jo ennakolta järkevällä laajamittaisella suunnittelulla.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 03.12.2025 klo 13:47:05.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: